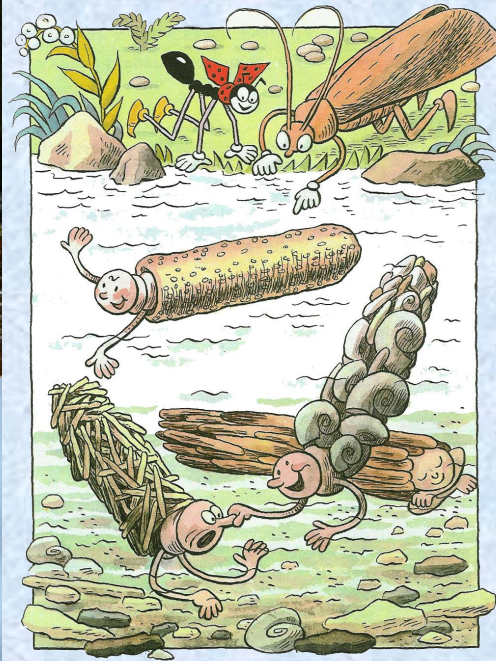

Bezobratlí vodních ekosystémů

Projektová výuka

Sladkovodní biotopy

Stojaté vody

- kaluže, telmy
- tůně, rybníky, jezera
- mokřady, rašeliniště

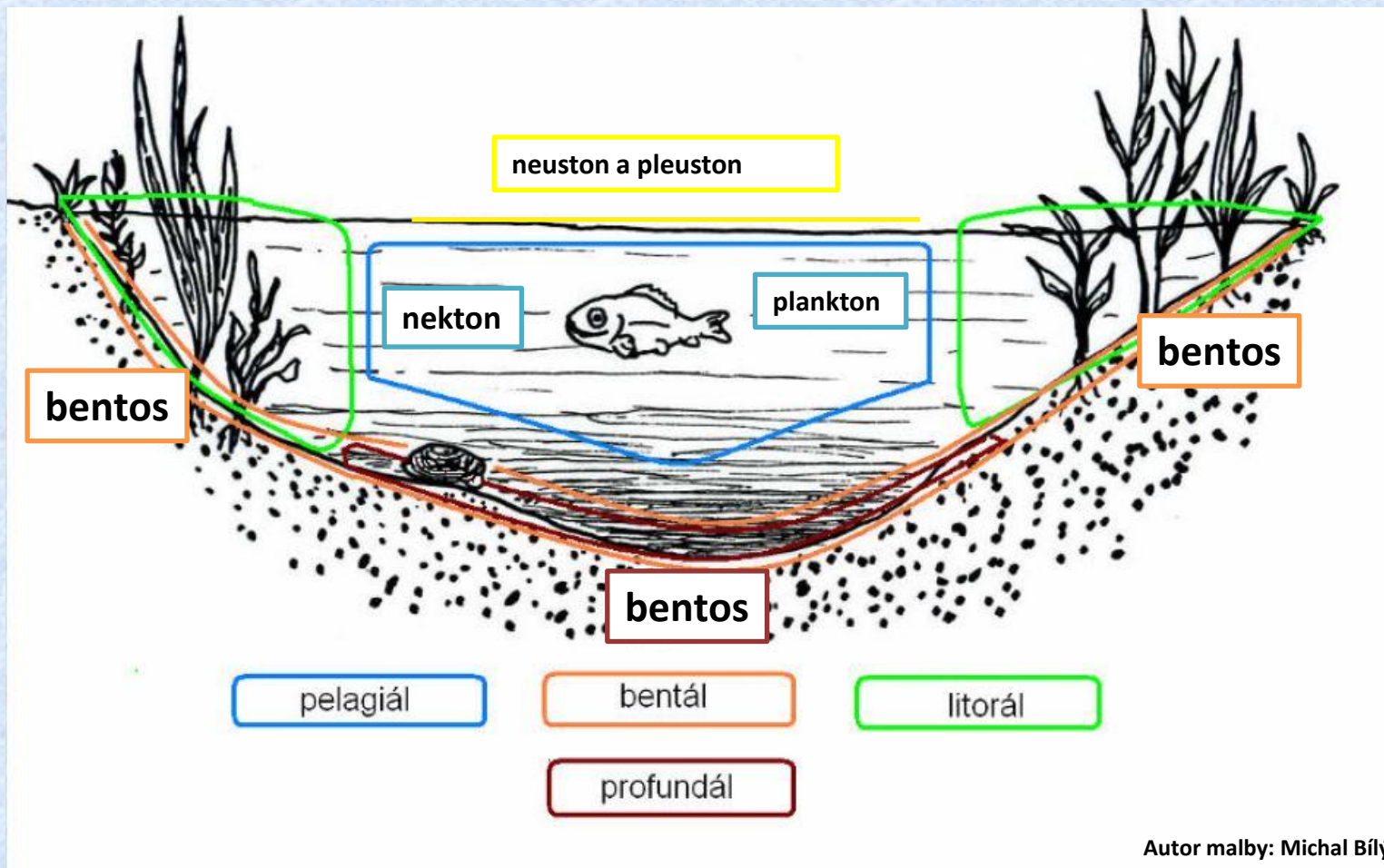
Tekoucí vody

- prameny
- potoky
- řeky

X

Ekologická pásma vodního biotopu a jejich společenstva bezobratlých

Adaptace na vodní prostředí

- dýchání: nízká koncentrace O_2 ve vodě
- přizpůsobení se mechanickým vlastnostem vody
  - adaptace tvaru těla
  - pohybové adaptace

Adaptace spojené s dýcháním

- dýchání celým povrchem těla

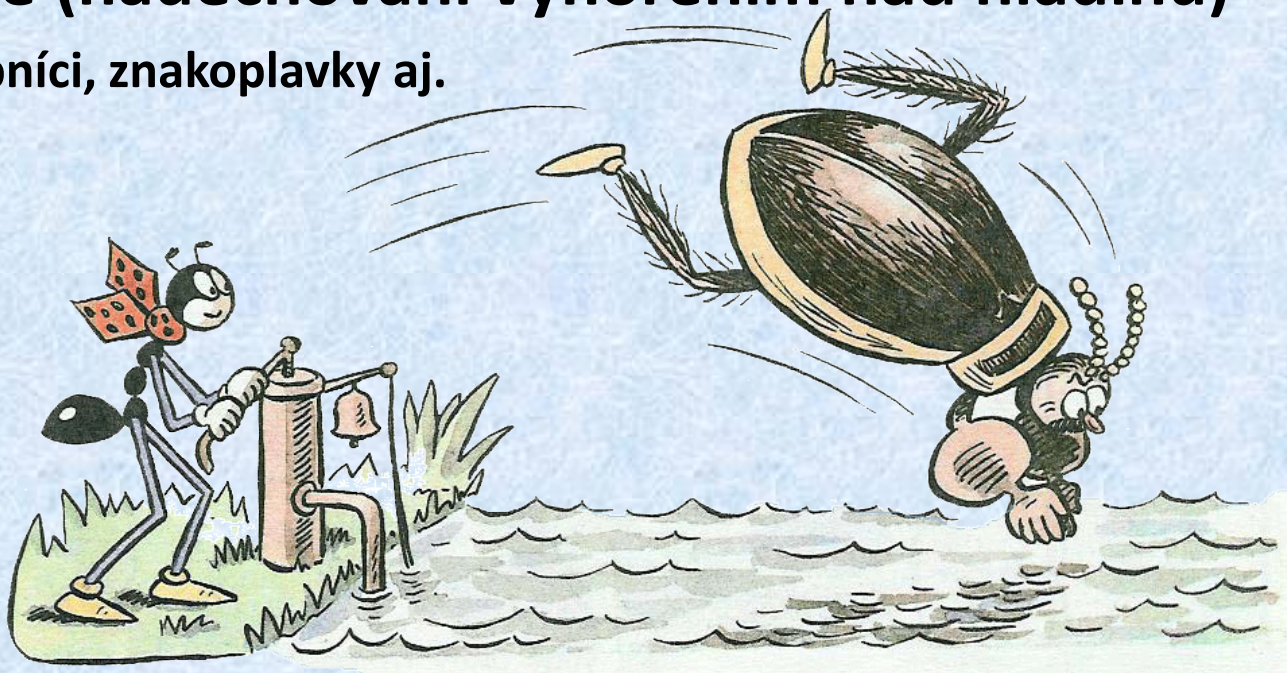
Př.: ploštěnky aj.

Ploštěnka

- migrace (nadechování vnořením nad hladinu)

Př.: potápníci, znakoplavky aj.

Adaptace spojené s dýcháním

specifické dýchací orgány – tracheální žábry (lupínky, přívěsky), např. larvy jepice, chrostíku, pošvatek, motýlic aj.

Larva jepice

Larva motýlice

Larva chrostíka

Adaptace spojené s dýcháním

specifické dýchací orgány :

anální pyramida (larvy šídla): nasávání a vypuzování vody pod tlakem pomocí tracheálních žáber v konečniku

Adaptace spojené s dýcháním

specifické dýchací orgány :dýchací trubičky na zadečku (dýchají vzdušný kyslík)

jehlanka válcovitá

Adaptace spojené s dýcháním

- krevní barviva – zvyšují dostupnost kyslíku: např. rak říční, nitěnky

Pohyb ve vodním prostředí

- hydrodynamický tvar

(většina zástupců, př.: klešťanka, rak říční aj.)

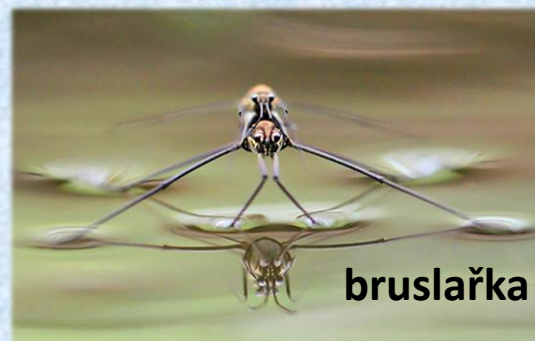
rak říční

klešťanka

- využití blanky povrchového napětí

(Př.: bruslařky, vírníci, znakoplavky)

bruslařka

znakoplavka

vírník

- pomocí stahů svalů, přísavek či hlenu

(Př. pijavky, ploštěnky aj.)

pijavka: bělivka

Pohyb ve vodním prostředí

- **adaptace končetin:**

- **veslovité končetiny**

- (Př.: potápníci, znakoplavka aj.)

- **hrabavé**

- (Př.: jepice aj.)

larva hrabavé jepice

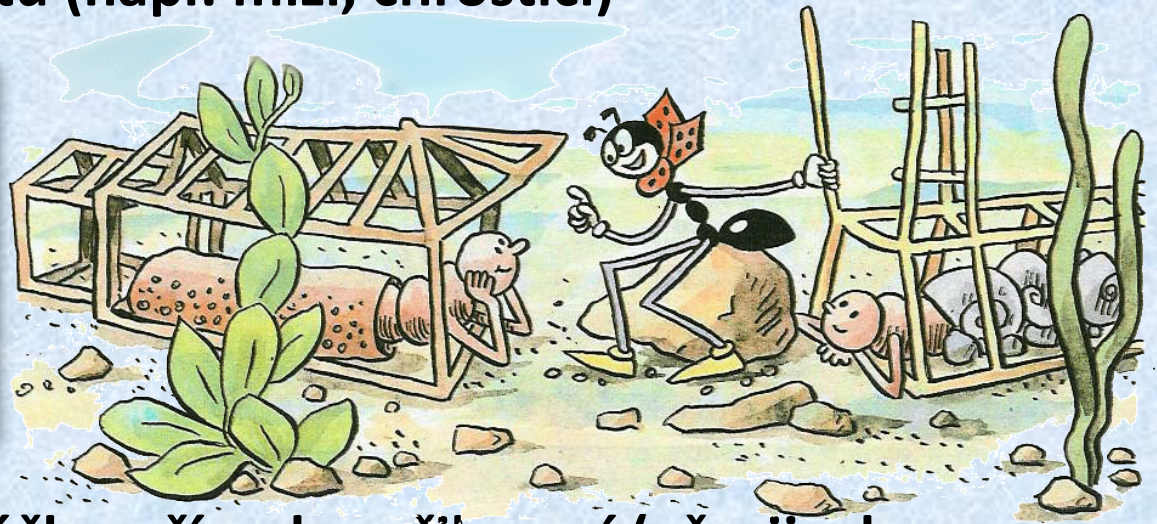
- **svalnatá noha (měkkýši)**

Adaptace na vodní proudění

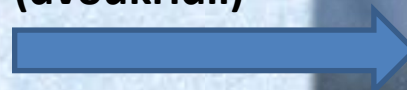
Důležité je udržet se na místě – odolat proudu, vlnobití, zavalení substrátem.

- schránky, stavba úkrytů (např. mlži, chrostíci)

- fixace k substrátu – háčky, přísavky, přilepení (př. pijavky, ploštěnky, chrostíci, dvoukřídlí aj.)

larva proudomilky (dvoukřídlí)

Adaptace na vodní proudění

- tvar těla: dorso-ventrálně zploštělý („placka“)

Př.: pijavky, larvy jepic a pošvatek, beruška vodní aj.

larva jepice

pijavka: hlitanovka

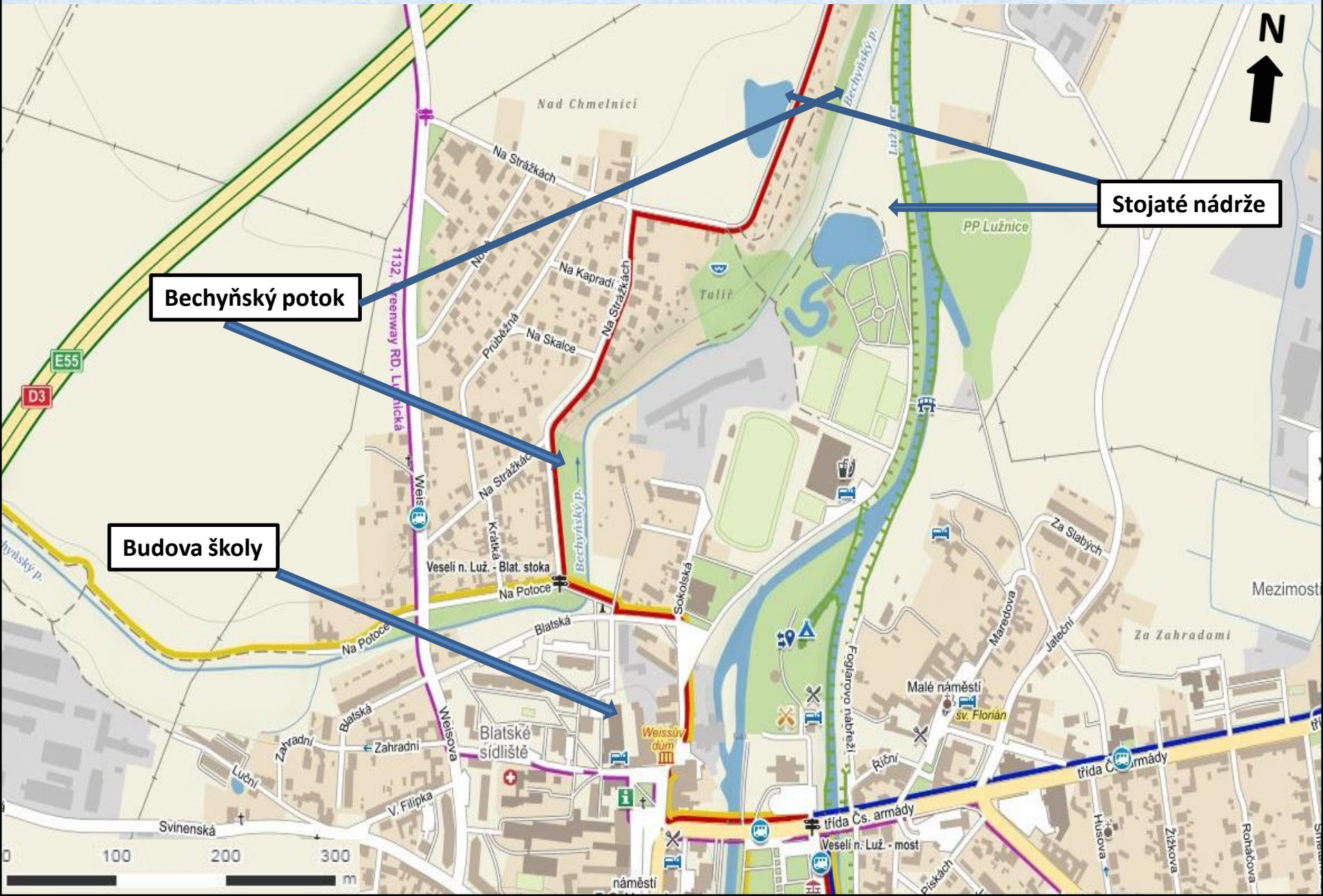
beruška vodní

larva pošvatky

Lokalizace terénních sběrů

Lokalizace terénních sběrů

